

Bos

Hoeveel geld er ook beschikbaar wordt gesteld, het wordt altijd opgemaakt. In zekere zin is ook het probleem dat het aanbod altijd zijn eigen vraag creëert. Dit raakt aan de vraag of wij met elkaar kunnen komen tot een betere manier van besluitvorming over waarin wel collectief geld gestoken moet worden en waarin niet. In essentie is volgens mij daarin het verschil van mening tussen mevrouw Kant en mij gelegen en niet in de vraag of er al dan niet bezuinigd wordt.

In de richting van mevrouw Koşer Kaya zeg ik dat dit kabinet zich ten doel heeft gesteld om in 2011 een structureel begrotingsoverschot van 1% te hebben. Als de groei conjunctureel tegenvalt, heeft dat geen invloed op het structurele saldo. In die zin is het dus helemaal niet gezegd dat tegenvallers of vertragingen in de economische groei, zoals die zich nu lijken aan te dienen, van invloed zullen zijn op het structurele saldo in 2011.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik heb eerder gevraagd om een uitleg van de arbeidsmarkteffecten en van de voor- en nadelen van de twee Bosbelastingvarianten. Daarop heb ik nog geen reactie gekregen.

Minister **Bos**: Ik geloof niet dat het buitengewoon zinnig is om arbeidsmarkteffecten van niet-bestaande voorstellen door te rekenen. Er komt een voorstel naar de Kamer. Ik neem aan dat als er vragen zijn over de arbeidsmarkteffecten van dat voorstel, staatssecretaris De Jager daarop graag zal ingaan.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): U schuift alles van u af en dat vind ik angstpoltiek.

De beraadslaging wordt gesloten.

□

De **voorzitter**: Ik dank alle bewindslieden voor hun komst en de Kamer voor haar inbreng. Er zal volgende week dinsdag worden gestemd over de moties.

De vergadering wordt van 14.20 uur tot 15.00 uur geschorst.

De **voorzitter**: Op de tafel van de griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag te stemmen over de aangehouden motie-Cramer/Atsma (31200-XIV, nr. 120), en over de aangehouden moties-Ouwehand (30800-XIV, nrs. 122 en 123).

Voorts stel ik voor, toe te voegen aan agenda van volgende week:
- het wetsvoorstel Regels met betrekking tot het beheer en gebruik van watersystemen (Waterwet) (30818).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de GroenLinksfractie benoem ik in de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken het lid Azough tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Vendrik.

Het woord is aan mevrouw Koşer Kaya.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. Op 29 december 2006 heb ik vragen gesteld over het glazen plafond bij het Rijk. Op 7 februari 2007 is daarop gereageerd met een uitstelverzoek. Tot op heden heb ik geen antwoord ontvangen. Als ik medio volgende week geen antwoord op deze vragen heb ontvangen, meld ik ze aan voor het vragenuur.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is nogmaals aan mevrouw Koşer Kaya.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. Ik verzoek u, mede namens mevrouw Van Velzen, om het verslag van het algemeen overleg over de modernisering van het gevangeniswezen op de agenda te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, dit verslag op de agenda van een van de volgende weken te plaatsen. Het is niet zeker of dat volgende week al lukt.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Thieme.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Voorzitter. De Kamer heeft zojuist van de minister van LNV ad interim, de heer Donner, een brief ontvangen. Hij schrijft daarin dat hij aan de heer Hoekstra, die het onderzoek naar de VWA en naar malversaties in de vleessector gaat leiden, zal doorgeven dat er berichten zijn dat in slachthuizen en op veemarkten bewijsmateriaal wordt vernietigd. In deze brief geeft hij echter niet aan hoe het ministerie gaat voorkomen dat dit bewijsmateriaal wordt vernietigd. Wij willen vandaag een brief van hem ontvangen waarin hij aangeeft hoe dat wordt voorkomen.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Gistermiddag heeft de Kamer over dit onderwerp gesproken. Toen was de vraag aan de orde of er zo'n brief moet komen als nu wordt voorgesteld door mevrouw Thieme. Er werd uitgelegd dat dit wegens ziekte, bij ontstentenis van de minister, niet eerder zou lukken dan maandag. De VVD-fractie conformeert zich hieraan. Wij vinden dat er een pas op de plaats moet worden gemaakt. De brief van minister Donner is voor ons voorlopig voldoende.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Ik heb om die brief gevraagd. De deadline voor ontvangst was gistermiddag 16.00 uur. De brief is veel later gekomen. Ik snap dat daar goede redenen voor zijn. De reden voor het verzoek was echter dat wij willen voorkomen dat er bewijsmateriaal vernietigd wordt. Daar gaat deze brief niet op in. Mijn fractie steunt het verzoek om alsnog een brief te

Voorzitter

ontvangen waarin duidelijk wordt gemaakt hoe dit wordt voorkomen.

De heer **Ormel** (CDA): Mijn fractie sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Snijder-Hazelhoff. Het is een duidelijke brief. De minister ad interim geeft aan dat hij maandag aan de Kamer zal rapporteren.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): De fractie van GroenLinks ondersteunt het verzoek. Als een collega-Kamerlid een minister om informatie verzoekt, moeten er wel bijzonder zwaarwegende redenen zijn om daar voor te gaan liggen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Ook mijn fractie sluit zich aan bij hetgeen mevrouw Snijder-Hazelhoff daarnet zei. Pas als de informatie er is, kun je er voor gaan liggen. De opgeworpen vraag is of die informatie er wel is. In de brief van minister Donner staat dat hij de vraag wat er precies aan de hand is, doorgeleid naar de heer Hoekstra. Daar wordt naar gekeken. Aanstaaende maandag krijgt de Kamer daarover bericht. Dat is voor dit moment voldoende.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): D66 steunt het verzoek van mevrouw Thieme.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): De heer Van der Vlies heeft mijn woorden niet helemaal juist begrepen. Ik ging niet voor de informatie liggen. Ik sprak over het voor een verzoek om informatie door een collega-Kamerlid gaan liggen. Ik deel de inschatting van mevrouw Thieme dat die informatie niet in de brief staat. Je moet heel goede redenen hebben om voor zo'n type verzoek te gaan liggen.

De **voorzitter**: Ik zie niet voldoende steun voor het vragen om een brief. Ik stel niettemin voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet. Dan kan het kabinet zelf bepalen of het, voorafgaand aan de brief die maandag komt, toch nog een brief stuurt over de door mevrouw Thieme aangedragen punten.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Peters.

Mevrouw **Peters** (GroenLinks): Voorzitter. Ik verzoek u, het verslag van het algemeen overleg over de NAVO-defensie ministeriële bijeenkomst op de agenda te zetten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, dit VAO toe te voegen aan de agenda's van een van de komende weken.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Duyvendak voor twee verzoeken.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Voorzitter. Mijn eerste verzoek is, het verslag van het AO dat wij over Schiphol hebben gehad, op de agenda te zetten. Ik wil dat debat graag houden in aanwezigheid van de ministers Eurlings en Cramer. Ik besef dat dit pas na het krosreces kan, omdat minister Eurlings volgende week in het buitenland

verblijft. Dat is geen probleem. Graag hebben wij het zo snel mogelijk daarna.

De **voorzitter**: Ik stel voor, dit VAO toe te voegen aan de agenda van een van de komende weken.

Daartoe wordt besloten.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Voorzitter. Mijn tweede verzoek betreft een herhaling van het verzoek dat mijn collega Azough hier twee weken geleden voor het eerst heeft gedaan. Het gaat dan om de consequenties die het EU-energiepakket heeft voor de bouw van kolencentrales in Nederland. Wij hebben het kabinet om een reactie hierop gevraagd en hebben gevraagd of het eventueel aanvullende maatregelen zal nemen. Hierop is al twee keer geen reactie gekomen. Ik heb dit verzoek dinsdag opnieuw gedaan en gevraagd, die brief voor woensdag te sturen. De brief is er nog steeds niet. Ik wil hem nu vanmiddag voor 17.00 uur hebben.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer De Roon.

De heer **De Roon** (PVV): Voorzitter. Vorig jaar januari heeft de Kamer een motie aangenomen waarin het kabinet werd opgeroepen, de kosten van detentie van criminelen te verhalen op het vermogen van criminelen. Daarvan hebben wij toen een hele tijd niets meer gehoord. Bij de algemene beschouwingen in september jongstleden is door de heer Wilders nog eens gevraagd hoe het zit met de uitvoering van deze motie. De minister-president heeft toen geantwoord dat hij de Kamer een week later zou laten weten hoe het kabinet dit zou gaan doen. Daarna hebben wij hiervan weer een hele tijd niets gehoord. Bij de behandeling van de begroting van Justitie heb ik aan de minister van Justitie gevraagd hoe het ermee stond. Hij antwoordde dat het kabinet nog dat jaar zou komen met een stuk waaruit zou blijken wat het gaat doen. Dat stuk hebben wij ook niet gekregen. De motie is nu meer dan een jaar oud. Ik heb er echt genoeg van. Ik wil voor aanstaande dinsdag 12.00 uur een brief van het kabinet hebben waarin het aangeeft hoe en op welke termijn het aan deze motie uitvoering gaat geven.

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): Gisteren is er een procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie geweest. Dit is een verzoek dat daar thuishoort, maar daar is het verzoek niet gedaan. Ik vind dat dit verzoek gewoon in de procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie thuishoort. Daarin kan er dan over besloten worden. Het gaat namelijk gewoon om de vraag of een motie wordt uitgevoerd.

De heer **Heerts** (PvdA): Ik sluit mij hierbij aan. Gisteren was ik eveneens bij die procedurevergadering aanwezig. Wij moeten nu om de dag via deze weg brieven afdwingen. Ik had de heer De Roon ongetwijfeld gesteund in die procedurevergadering. Vanochtend is er ook nog eens een AO geweest, waarin dit eveneens aan

Voorzitter

de orde gesteld had kunnen worden. Daar is het ook niet aan de orde gesteld. Wij moeten elkaar een beetje in bescherming nemen. Als de heer De Roon dit wil laat hij het dan, desnoods digitaal, via de procedurevergadering doen.

De heer **De Roon** (PVV): Niets blijft verborgen in deze Kamer. Ik zal de Kamer daarom vertellen dat ik gistermiddag ziek ben geworden en om die reden niet naar de procedurevergadering ben gegaan. Daar heb ik deze vraag dus niet kunnen stellen. Bovendien is het voordeel van ziek thuis zijn, dat je even kunt nadenken over zaken. Op dat moment kwam mijn wens om deze brief te krijgen bij mij op. Ik realiseerde mij toen dat deze motie al meer dan een jaar geleden is aangenomen. Daarom heb ik dit onderwerp gisteren tijdens de procedurevergadering niet aan de orde gesteld. Beide heren zeggen dat dit verzoek om formele redenen tijdens deze vergadering had moeten worden gedaan. Ik neem aan dat zij evenals ik nog steeds behoefte hebben aan deze brief. Ik stel daarom voor dat wij deze brief aan de regering vragen. Ik verzoek de voorzitter dan ook, dit verzoek door te geleiden naar het kabinet.

De heer **Heerts** (PvdA): Voorzitter. Gisteren was de heer De Roon ziek. Nu is hij beter. Dat is een geweldige re-integratie. Vanochtend ging een heel AO over dit onderwerp. Waarom heeft de heer De Roon dit toen niet aan de orde gesteld? Vanochtend was hij toch weer beter?

De heer **De Roon** (PVV): Voorzitter. Vanochtend werd inderdaad een AO gehouden over de verbetering van het gevangeniswezen. De gewenste brief gaat echter niet over de verbetering van het gevangeniswezen, maar om het verhalen van gelden op vermogens van criminelen. Dit verzoek hoorde daar dus niet thuis.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. Ik vind dit een beetje procedureel geneuzel. Laat die brief komen. De motie moet toch uitgevoerd worden.

De **voorzitter**: Een collega kan verhinderd zijn voor een algemeen overleg of een procedurevergadering. Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): Deze regeling van werkzaamheden is een proceduremoment. Het verzoek om een brief is heel vanzelfsprekend, maar keer op keer worden de procedurevergaderingen van commissies vermeden en worden de verzoeken hier aan de orde gesteld. In onze fractie is ook wel eens iemand ziek. Dan volstaat een telefoontje naar een ander om het waar te nemen. Ik vind dat wij deze orde moeten handhaven. Anders moeten wij de procedurevergaderingen maar opheffen. Daarom heb ik geen behoefte aan de brief. Wel heb ik behoefte aan een ordentelijk verzoek van de heer De Roon tijdens een vergadering van de vaste commissie voor Justitie. Daarin kan hij om de brief vragen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. De heer Van Haersma Buma heeft gelijk dat het verzoek van de heer De Roon in de procedurevergadering thuishoort. Het verzoek is echter nu gedaan. Wij zijn nu al tien minuten

over procedures aan het praten. Laat de brief gewoon komen.

De **voorzitter**: Ik handhaaf mijn suggestie. Ik ben het eens met de heer Van Haersma Buma dat dit geen schoonheidsprijs verdient, maar er kunnen omstandigheden zijn waardoor het anders gaat. Het gaat om de uitvoering van de motie. Ik stel daarom toch voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Gerkens.

Mevrouw **Gerkens** (SP): Voorzitter. Ik wil wederom rappelleren om de vragen die ik heb gesteld over internetverslaving (nr. 2070806280) beantwoord te krijgen. Er is een uitstelbericht gekomen, maar inmiddels is de termijn daarvan ook overschreden. Ik verzoek om een spoedige beantwoording.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Dezentjé Hamming.

Mevrouw **Dezentjé Hamming** (VVD): Voorzitter. Ik verzoek u, mede namens het CDA en GroenLinks, het VAO over de kinderopvang op de agenda te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het VAO toe te voegen aan de agenda van een van de volgende weken.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Van Velzen.

Mevrouw **Van Velzen**: Voorzitter. Gisteren heeft de vaste commissie voor Defensie een algemeen overleg gehouden over de Defensie Industrie Strategie (DIS). Ik verzoek u, het verslag daarvan op de agenda te plaatsen.

Volgende week voeren de vaste commissies voor Justitie en voor Buitenlandse Zaken een debat over gedetineerden in het buitenland, de WOTS-verdragen. Ik heb een tweetal sets Kamervragen gesteld over de situatie van Nederlandse gedetineerden in Zambia en Peru. Ik zou graag zien dat deze vragen ruimschoots vóór dat AO beantwoord worden. Het liefst ontvang ik de beantwoording deze week, uiterlijk aanstaande maandag.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het VAO toe te voegen aan de plenaire agenda van een van de volgende weken.

Wat betreft uw verzoek om beantwoording van uw vragen stel ik voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De vergadering wordt van 15.15 uur tot 16.00 uur geschorst.

De heer Van der Ham (D66)

© M. Sablerolle – Gouda

Voorzitter: Van Gent

Aan de orde is het **speddebat** over **de doelstellingen op het punt van de uitstoot van CO₂ in Nederland**.

□

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Voorzitter. Dit kabinet heeft ambitieuze klimaatdoelen geformuleerd. De GroenLinksfractie juichte dat toe. Het kabinet formuleerde zelfs een dubbel doel: 30% minder CO₂-uitstoot in 2020 en Nederland krijgt één van de duurzaamste en efficiëntste energievoorzieningen in Europa. Minister Cramer schrijft zelfs met koeienletters in Schoon en Zuinig: "We gaan voor een trendbreuk."

Tijdens de begrotingsbehandeling van het ministerie van VROM is lang gesproken over de klimaatambities van het kabinet over de vraag of de trendbreuk wordt waargemaakt en over de vraag waarop het kabinet in 2011 afgerekend kan worden. Berekeningen van de planbureaus lieten toen al zien dat de CO₂-uitstoot in deze kabinetsperiode zou toenemen. De GroenLinksfractie maakte en maakt zich daar grote zorgen over. Op deze manier krijgt Nederland nooit de duurzaamste energievoorziening in Europa. Als de uitstoot verder stijgt, staan wij aan het einde van deze kabinetsperiode nog steeds in de top van de meest vervuilde landen van Europa.

Wij hebben hierover tijdens de VROM-begroting indringend gesproken. Het was geen gemakkelijk debat en soms was er ook verwarring over de cijfers. Ik wilde graag dat de minister zich verbond aan een trendbreuk in Nederland, nog in deze kabinetsperiode. Ik wilde dat wij het kabinet in 2011 zouden kunnen afrekenen op een hard resultaat. Ik wilde niet alleen mooie woorden, maar ook concrete, groene daden. Om het debat te beslechten diende ik twee moties in. In de eerste motie vroeg ik "dat de nationale emissies van broeikasgassen in 2011 lager zijn dan in 2006, te weten 209 megaton". In mijn tweede motie vroeg ik de minister zich vast te leggen op "een absoluut uitstootniveau van broeikasgassen in Nederland in 2011".

De minister nam de eerste motie over en verklaarde dat de tweede motie daardoor overbodig was geworden;

zij had zich immers aan de eerste motie gebonden. Ik was aan het einde van dit debat oprecht blij met de helderheid en de politieke toezeggingen van de minister. De minister verbond zich immers aan een daling van de CO₂-uitstoot tot 209 megaton of minder.

Vorige week liet de minister de Kamer plotseling weten dat in deze kabinetsperiode de uitstoot in Nederland met minimaal 3% zou stijgen. Ik viel van mijn stoel! Hoe was dit mogelijk na de toezeggingen van de minister? Dat was alleen mogelijk doordat de minister een lelijke truc uit haar hoge hoed had getoverd. Ze verrekenst plotseling de CO₂-rechten die Nederlandse bedrijven in het buitenland kopen met de feitelijke Nederlandse emissies. Het spijt mij te moeten zeggen, maar dit is woordbreuk. In de moties die de minister letterlijk heeft overgenomen, wordt deze handel namelijk juist buitengesloten.

Spijtig is wel dat de minister erkent dat in deze kabinetsperiode de Nederlandse economie vuiler in plaats van schoner wordt en dat de trendbreuk er niet komt. Een schonere "low carbon"-economie raakt verder uit het zicht. Tot de top van Europa gaan wij zo al helemaal niet behoren. Dan wordt wat een inspirerende kabinetsdoelstelling was, helaas tot gebakken lucht.

Voorzitter. Tot slot heb ik twee vragen voor de minister. Wil zij zich opnieuw verbinden aan een uitstoot van niet meer dan 209 megaton CO₂ in Nederland in 2011? Heeft Nederland in 2011 concrete stappen gezet op weg naar die zo begeerde "low carbon"-economie?

□

De heer **Jansen** (SP): Voorzitter. Ik kan mij de frustratie van de heer Duyvendak voorstellen. Hij dient een motie in tijdens de behandeling van de begroting. Hij denkt dat hij op een goede manier dichttimert dat de binnenlandse emissies van Nederland in de komende kabinetsperiode omlaag gaan, en dan krijgt hij drie maanden later de deksel op zijn neus. Dat is natuurlijk frustrerend. Daarom heeft de SP-fractie zijn verzoek om schriftelijke opheldering gesteund. Die opheldering is gekomen. De SP-fractie denkt dat de uitleg van de minister duidelijk is. Een andere vraag is of die uitleg politiek bevredigend is, in die zin dat hij te verkopen is aan de bevolking. De politiek moet uitleggen hoe het kan dat de fysieke emissies in Nederland in de komende jaren omhoog gaan. Ik denk dat dat lastig wordt. Aan de ene kant heeft Nederland zich gecommitteerd aan het emissiehandelsstelsel. Het is ook zo dat CO₂ grensoverschrijdend is. De stroom die wordt opgewekt in Duitsland of Nederland heeft wereldwijd hetzelfde effect. Aan de andere kant is Nederland fysiek de binnenlandse emissies kwijt als een aantal kolencentrales wordt gesloten. De Duitsers nemen die dan over. Het tegendeel lijkt te gaan gebeuren. Nederland produceert meer CO₂ en koopt vervolgens de rechten daarvan op in het buitenland. De SP-fractie vindt het moedig om te proberen het draagvlak voor klimaatbeleid de komende jaren te verbreden. Ik verzoek de minister om een reactie op dit punt. De SP-fractie vraagt de minister verder of zij mogelijkheden ziet om in de komende kabinetsperiode extra reductie te realiseren in het niet-ETS-deel, nu blijkt dat de gebruikers uit het emissiehandelsstelsel meer gaan uitstoten en daar rechten voor gaan kopen.